

ПРОТОКОЛ

№ 259

София, 28.09.2022 година

Днес, 28.09.2022 г. от 10:01 ч. се проведе открито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха М. Димитров – и. д. директор на дирекция „Природен газ“, Г. Дечева – за началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“, съгласно Заповед № 986 от 05.09.2022 г. и експерти на КЕВР.

Откритото заседание се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Председателят доц. д-р Иван И. Иванов откри заседанието и констатира, че не са налице правни пречки за провеждането му.

Комисията за енергийно и водно регулиране е поканила като страна по преписката лицата, представляващи „Булгаргаз“ ЕАД за присъствено участие в откритото заседание.

„Булгаргаз“ ЕАД е уведомено за провеждане на заседанието с писмо на КЕВР с изх. № Е-15-20-1046/19.09.2022 г.

Заявили участие в откритото заседание са:

- г-жа Деница Златева – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД;
- г-жа Людмила Витанова – ръководител на отдел „Цени, пазарни анализи и ценообразуване“ в „Булгаргаз“ ЕАД;
- г-н Веселин Синабов – директор на дирекция в „Булгаргаз“ ЕАД.

На откритото заседание беше разгледан доклад с вх. № Е-ДК-1866 от 14.09.2022 г. относно заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с вх. № Е-15-20-1046#1 от 09.09.2022 г. за утвърждаване на цена за месец октомври 2022 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.

Докладът, изготвен от работна група в състав: Милен Димитров, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Грета Дечева, Хриси Йорданова, Михаела Андреева, Александра Димитрова, Любослава Джоргова, Рада Башлиева, е приет с решение на КЕВР на закрито заседание по т. 1 от Протокол № 252/19.09.2022 г. и публикуван на интернет страницата на Комисията.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Съгласно процедурата, обръщам се към г-жа Златева с въпрос. Имате ли, г-жо Златева, възражение и забележки относно изготвения доклад, който в необходимия срок Ви беше предоставен и моля да изразите отношение като цяло? Заповядайте!

Деница Златева – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Благодаря Ви, г-н Иванов, уважаеми господа комисари, представители на медиите, нямаме възражения. Запознахме се с доклада, който ни беше изпратен навреме. Приемаме доклада така, както е изготвен от работната група. Това, което искам да добавя, като промяна от датата, на която подадохме заявлението за прогнозната цена за месец октомври, това, което наблюдаваме от вчера е, че дневните стойности на борсовия индекс към който реферираме основно вървят нагоре. Само за вчера повишението е с 19%. Очакванията са ни, че през следващите дни и цените, индексите ще се повишават. Хубавото и положителното е, че ние реферираме към индекса *месец напред*, който на този етап стои стабилен и отчитайки факта, че остават само три дни до края на месеца, докато подадем окончателната цена смятаме, че няма да има голяма динамика в цената, която предвиждаме към днешна дата и тя е да бъде на нива около 240 лв., която ще подадем на 1-ви октомври сутринта. Тази цена е постигната и благодарение на възможността азерските количества да бъдат доставени на договорна цена през договорната точка на доставка – Комотини, т.е след старта на успешната търговска експлоатация на IGB и само за информация и към медиите, ако продължавахме да доставяме на временната точка на доставка, при двете ценови равнища на доставения газ от азерската компания, цената, към днешна дата, която щяхме да заявим за месец октомври щеше да бъде 305,98 лв. Виждате, каква голяма разлика се получава. Настоящото повишение на цените на газовите пазари вероятно ще даде отражение върху цената на „Булгаргаз“ ЕАД за месец ноември. Тук искам само да информирам, че днес, знаете, че обявихме четири търга за доставка на втечен природен газ, предстои обявяването на търг за тръбен газ. Днес започва работа на комисията за предварителна оценка на намеренията на компаниите, които искат да подадат обвързващи оферти, т.е. днес ще направим първата преценка кои компании отговарят на изискванията и условията за доставката за месец ноември. Очаква се изборът на доставчици или доставчик да се случи до 4-ти октомври, т.е. днес ще информираме всички компании, които вчера до 10:00 часа си подадоха попълнените документи по първи етап. Днес, до края на деня, ще ги информираме. Те имат срок до началото на другата седмица да си подадат обвързващите оферти. Има голям интерес към търга и за ноември, и за декември, и за годишния търг, също така и десетгодишния търг. Самият факт, че имаме компании от целия спектър – Америка, Европа, Близък Изток, Китай показва, че това е и правилният подход. Надявам се чрез тези открити, прозрачни, конкурентни процедури да постигнем и добра цена за месец ноември. Нямаме притеснение, че няма да бъде осигурено необходимото количество природен газ. Това, което целим е да бъде на конкурентна цена, а индикациите са, че ще покрием изискванията на търга с обвързващи оферти от компании, заинтересовани за участие и такъв ще бъде подходът и за месец декември, за 2023 г. Предстои ни на 20-ти октомври голямо онлайн събитие за заинтересованите към десетгодишния търг. Смятам, че това е правилният подход и за постигане на добри ценови равнища и прехвърляне на тези ползи върху потребителите, било то битови, газоразпределителни дружества или големи индустриални предприятия. Ние направихме доста стъпки по отношение на по-голяма

гъвкавост по отношение на намаленото потребление от страна на индустриалните предприятия, по отношение на договорите за другата година, така че това е един от подходите за намиране на общи решения, когато клиентите са ни в по-трудна ситуация, тъй като в момента имаме исторически минимум, като потребление на природен газ, най-вече заради цените. Благодаря Ви!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Златева! Благодаря както за оценката, която е за изготвения доклад, така и за допълнителните разяснения, които дадохте с оглед ситуацията с доставките на природен газ. Колеги, обръщам се към Вас. Имате ли въпроси или коментари? Ако не, аз все пак искам да кажа няколко думи.

Първо, напълно споделям Вашето становище, че цените на ТТФ тръгнаха нагоре от вчерашния ден, но те почти няма да повлияят на цената на природния газ за месец октомври, защото там се определя цената, както е казано за месец и при това положение влиянието ще бъде твърде слабо. Все пак да се надяваме, че този проблем, който възникна от вчера, с неясен произход, ще бъде своевременно решен, защото иначе това ще създаде допълнителна предпоставка за високи цени на природния газ.

На второ място, относно Вашето заявление, което е за 247,96 лв. Оценката, която Вие дадохте, още преди няколко дни и сега потвърждавате, поради намалените цени на ТТФ през месеца, ще бъде от порядъка на 240 лв. Това би било една наистина много добра новина за всички български потребители, макар че Вие като обществен доставчик носите пряката отговорност, преди всичко за топлофикационните дружества и за крайните снабдителни. Ще продължа с коментар за това, че във Вашето заявление цената за доставка по втория сегмент, както е казано за доставките LNG, за да не влизам в подробности и да не говоря за конкретни фирми и конкретни доставки, към момента е единична прогнозна цена. Очакваме на 1-ви в 10:00 часа във Вашите коригирани финални данни да ни дадете точната цена. Същото се отнася и за доставките на количества, които са закупени чрез търг на платформата „Газов Хъб Балкан“, където именно участва пряко цената на ТТФ. Тя също няма да отговаря вероятно на тази, която тук сте я дали, както и самата отстъпка от тази цена. Не мога да не изразя задоволството си, че за месец октомври се пречупи тенденцията за непрекъснато повишаване на цените и да отбележа, че цената на природния газ, надявам се, в другиден, когато официално я обявим за месец октомври, ще бъде наистина под 250 лв., защото 250 лв./МВтч беше прагът, който българската индустрия и бизнес, като цяло, обявиха, че над тази цена биха желали да получават компенсации. Поне за природния газ, за месец октомври мисля, че ще бъде удържана цената по-ниска от 250 лв. и се надявам това да продължи и в следващите месеци. От Вашето изказване разбираме, че за месец ноември реално са предприети всички необходими действия. Първо, за да се обезпечат необходимите количества и, второ, цената на базата на тези заявки, които се получават, очевидно ще бъде поносима. Няма да има някакво значително изменение в посока на повишаване и се надяваме, че същото ще бъде и за месец декември. Ако това се случи, като го съчетаем с това, че очаквам „Булгаргаз“ ЕАД да участва на търга за слотове за 2023 г., ние наистина ще можем да кажем, че сме преминали един много труден период и имаме хоризонт напред. Колеги, ако няма от Ваша страна изказване, тогава, преди да закрия заседанието това, което всички го знаят, но аз съм длъжен по протокол да го оповестя, че закритото заседание, г-жо Златева, за Вас и за Вашите колеги, както и за всички останали, го насрочвам за 01.10.2022 г. от 14:00 часа. Разбира се, ден по-рано (на 30-ти) ние ще имаме заседание, на което се надявам да приемем всички последни важни документи, за да може на следващия ден, на 1-ви октомври официално да заработи интерконекторът Комотини - Стара Загора. Заповядайте!

Деница Златева – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Благодаря Ви, г-н Иванов! Само да Ви информирам. Ние ще участваме като компания на предстоящия търг. Той е петгодишен, но ние ще участваме само за 2023 г., за капацитет и за регазификация на Ревитуса. Очакваме първоначалният търг, който беше обявен за 12 септември и беше отменен, тъй като имат технически проблеми с платформата ДЕСФА. Очакваме РАЕ – регулаторът, гръцкия, да обяви датата през октомври. На база на наличните количества и капацитети за регазификация сме направили много ясна, то е структурирано и в търга за 2023 г., какви количества ще очакваме да бъдат заявени и доставени през отделните месеци на 2023 г. Паралелно водим разговори и с турската страна. Знаете, че и там можем да ползваме на база на двустранни договорки с „Боташ“ терминали, т.е. подходът ни е да осигурим, първо, слотовете и след това... Затова има и етапност в процедурата за 2023 г., да информираме заинтересованите страни за участие и доставка, какви слотове налични имаме, какъв е общият капацитет за регазификация, за да могат те да подадат своите обвързващи оферти и благодарим и на КЕВР за усилията, и на служебното правителство успешно да стартира интерконекторът от 1-ви октомври. Видно е и от цената, която заявяваме и разликата, която съобщих при доставка през временната точка и доставка по точката на доставка в договора, какъв е ефектът върху бизнеса и върху българските потребители. Що се отнася до „Булгаргаз“ ЕАД, надяваме се, че чрез тези процедури, ще постигнем устойчиво добра и конкурентна цена. Все пак цените са обвързани към борсовите индекси. Ние сме зависими и каква е волатилността на борсовите индекси. Надявам се такива стресови увеличения да бъдат избегнати, но все пак намираме се в една сложна геополитическа обстановка и не всичко е в ръцете на обществения доставчик, но каквото зависи от нас ще направим, за да има добър микс на цената.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Златева! Искам да Ви уверя, че всичко, което зависи от Комисията за енергийно и водно регулиране се прави и ще се прави, което да бъде в интерес на България, на българското общество. Все пак ще отбележа, когато Вие заявявате, че чрез въвеждането в действие от 1-ви октомври на интерконектора, цената съществено се понижава, което го отбелязахте конкретно. Има нещо друго, което е особено важно за България, че чрез въвеждането на интерконектора веднъж завинаги България се освобождава от едностранна зависимост от един единствен, независимо кой доставчик, защото договорът, който е за десетилетие напред с азербайджанската компания означава, че 1/3 от този природен газ, който ние употребяваме, засега 1/3, ако увеличим потреблението този процент ще намалее, ще бъде доставен от този доставчик, което лишава каквито и да е претенции, лишава от възможността от претенции за монополни доставки на България да бъдат реализирани. Това повече никога няма да се случи. Едновременно с това, като Ви благодаря за оценката, която давате за работата на Комисията, ще отбележа с особено задоволство, че експертите на Комисията, в последната седмица особено, работят непрекъснато, включително и на 22-ри септември, който е официален празник за страната ни - Денят на независимостта. С моя заповед те имаха достъп и работиха, като последно очакваме след разговор с ръководителката от българска страна на „Ай Си Джи Би“ АД – г-жа Теодора Георгиева, днес до 14:00 часа да получим и разрешението за ползване на обекта на IGB, за да може до утре да бъде изготвен съответният доклад и в петък Комисията да изпълни финалните решения, които са необходими, за да може на 1-ви октомври официално, сутринта в 11:00 часа да бъде открит интерконекторът Гърция - България, Комотини - Стара Загора. Преди да завърша, само да Ви помоля, да останем на една работна среща, свързана с някои детайли и въпроси, които са възникнали по работата по Вашето заявление.

Деница Златева – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Добре! Може да отговоря на медиите и после да останем.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Ако искате може да отговорите на медиите и се върнете, ние ще Ви изчакаме.
Закривам заседанието, колеги!

Комисията прецени, че обстоятелствата по образуваното производство са изяснени пълно и всестранно, и на основание чл. 47, ал. 1 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация

Р Е Ш И :

Насрочва закрито заседание на 01.10.2022 г. за приемане на решение относно заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с вх. № Е-15-20-1046#1 от 09.09.2022 г. за утвърждаване на цена за месец октомври 2022 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.

Приложение:

1. Уведомително писмо на КЕВР с изх. № Е-15-20-1046/19.09.2022 г. до „Булгаргаз“ ЕАД.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
А. Йорданов

.....
Б. Голубарев

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирал:

И. Зашева - главен експерт